

[Undervisningsministeren.]

med en bestemt procentsats, nemlig 85, af hele lønnen. Bygningstilskuddet foreslås ligeledes ydet efter enklere regler, og beregningen af driftstilskud er også søgt simplificeret.

Idet jeg med hensyn til enkeltheder i de foreslåede regler og begrundelsen herfor skal henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg ganske kort nævne et par af de væsentligste nye ting i forslaget.

Hidtil har man fra statens side kun stillet det krav til de private seminariers lønninger, at den samlede tilskudsberettigede lønsum ved et seminarium ikke måtte overstige det samlede beløb, som forstander og lærere efter deres tjenestealder ville have oppebåret som henholdsvis forstander og lærere ved et statsseminarium. Man har altså ikke stillet krav med hensyn til den enkelte lærers løn, idet man kun interesserede sig for seminariernes samlede lønsum.

Efter forslaget stilles der nu krav om, at de private seminarier aflønner deres enkelte lærere med det beløb, hver lærer ville have fået som lærer ved et statsseminarium.

Baggrunden herfor er et ønske om at udelukke muligheden for, at privatseminarier ved lønoverbud sikrer sig lærerkræfter fremfor statens seminarier. Der er jo her tale om et undervisningsfelt, hvor privat- og statsinstitutioner virker side om side; reglen svarer i øvrigt til de bestemmelser, der er gældende for statstilskud til private skoler inden for det højere skolevæsen.

Driftstilskuddet til de private seminarier ydes efter de gældende regler pr. klasse med en vis varierende procentdel af driftsudgiften pr. klasse ved statsseminarierne til rengøring — herunder pedelløn — brændsel og belysning og forskellige driftsudgifter.

I praksis har tilskuddet i de senere år udgjort 80 pct. af seminariernes driftsudgifter på disse punkter.

Beregningen af dette udgiftstal pr. klasse for statsseminarierne har vist sig at volde ikke ringe vanskelighed, og det foreslås nu at forlade denne direkte tilknytning til statsseminariernes udgifter og fremtidig nøjes med en indirekte tilknytning til disse udgifter gennem en regulering efter pristallet af et basistal, der er fastsat på grundlag af de senere års driftstilskudsbeløb.

Foretagne beregninger har vist, at driftstilskuddet til de private seminarier hidtil stort set har bevæget sig i takt med udviklingen i pristallet, og forslaget går herefter ud på at yde et fast beløb, 9 000 kr. pr. klasse, reguleret op eller ned efter pristallet.

Det siger sig selv, at dette betyder en administrativ lettelse, og hertil kommer den fordel, det vil være for seminarierne selv at kunne forudse tilskuddets størrelse. Hidtil har de været afskåret fra selv at udføre de beregninger, der ligger til grund for fastsættelsen af denne del af tilskudsbeløbet, allerede fordi beregningsgrundlaget for statsseminariernes driftsudgifter selv sagt varierer fra år til år.

Endvidere vil jeg nævne, at det efter de gældende regler har været en væsentlig ulempe for seminarierne, at statstilskuddet har været ydet som refusion af udgifterne i et regnskabsår efter udløbet af dette. Denne regel har medført stadige likviditetsvanskeligheder for et stort antal seminarier.

Efter lovforslaget udbetales tilskuddet forskudsvis i 3 rater i det løbende regnskabsår, hvorved man — ved en engangsudgift på godt 3 mill. kr. — for fremtiden vil kunne have løst seminariernes likviditetsproblemer.

Endelig skal jeg gøre nogle bemærkninger om lovforslagets bestemmelse om, at der gives de private seminarier mulighed for at opnå statslån til byggeri m. v. på linje med de for højskolerne gældende regler.

Sådanne statslån har også hidtil været ydet i analogi af højskolelovens tilsvarende bestemmelser, men da lovhjemmel for lånene til seminarierne ikke fandtes, blev hvert enkelt tilfælde forelagt selvstændigt for folketingets finansudvalg.

Jeg må for mit vedkommende finde det både rimeligt og meget ønskeligt, at seminarierne i fremtiden på dette punkt ligestilles med højskolerne og de andre frie skoleformer, og foreslår derfor en til højskolelovens § 16 svarende lånebestemmelse indføjet i loven om tilskud til privatseminarierne.

Jeg vil gerne understrege det overordentlig vigtige i, at der sikres privatseminarierne, som uddanner langt over halvdelen af folkeskolens lærere og lærerinder her i landet, en rimelig økonomisk baggrund.